

ธรรมชาติของคนที่พิจารณาเลือกผู้แทนของชาวบ้าน

..... ระเบียบ

จากช่วงซึ่งมีการประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2538 เป็นต้นมา เป็นช่วงการเตรียมการและหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ โดยที่ฝ่ายครองอำนาจรัฐในขณะนั้นได้กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ไว้ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงพรรคการเมืองซึ่งไม่เพียงเกิดขึ้นเป็นดอกเห็ด หากคนตามพรรคยังมีคารัยกย้ายถ่ายเทกันเป็นว่าเล่น

อนึ่ง ถ้ามองเห็นสังขรณ์ว่า พรรคการเมืองแต่ละพรรคก็เป็นสิ่งเกิดจากคน และในพรรคก็มีคนเป็นตัวการกำหนดสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นหากมองเพื่อหวังศึกษาค้นหาความจริงให้ถึงเหตุปัจจัยที่อยู่ในรากฐานคงต้องมองที่คนและค้นหาให้ถึงสังขรณ์ของคน และคงไม่มองเน้นที่คนใดคนหนึ่งหรือคนในพรรคใดพรรคหนึ่งกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ต้องมองให้เห็นถึงภาพรวมอีกทั้งมองความหลากหลายในลักษณะที่มีเหตุมีผล เชื่อมโยงถึงกัน

หากสามารถเห็นภาพดังกล่าวและเข้าใจได้ลึกซึ้ง คงเห็นและเข้าใจถึงอีกสิ่งหนึ่งซึ่งลึกลงไปกว่านั้นว่า ไม่ว่าจะประเด็นใดก็ตามที่เกิดเป็นปัญหาในระดับพื้นฐาน หากใช้เป็นสิ่งมีเพียงพรรคใดพรรคหนึ่ง เพียงบางพรรคอาจยังคงไม่ถึงโอกาสและจังหวะจะเกิดเนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างที่สานถึงกัน การเกิดรูปธรรมย่อมสืบเนื่องมาจากด้านหนึ่งคือต่างกรรมต่างกาลเวลา ส่วนอีกด้านหนึ่งซึ่งหมายถึงรากฐานย่อมมีกระแสสานถึงกันเป็นธรรมชาติ ซึ่งเหตุผลนี้เองที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงขึ้น ยิ่งประชาชนคนทั่วไปเป็นจำนวนมากยังคงตกอยู่ในสภาพที่ถูกหลอกด้วยมายาภาพได้ง่าย สภาพและบรรยากาศในอนาคตก็ยังคงยวบยาบพอทนต่อไปอีก ส่วนคนที่เข้าไปได้ก็ต้องได้รับบาดเจ็บรุนแรงยิ่งขึ้น

ที่กล่าวเช่นนี้มีเหตุมีผลสืบเนื่องมาจากการที่สังคมไทยยังคงสะท้อนให้เห็นภาพของการพึ่งตนเองไม่ได้ ดังภาพที่ปรากฏเห็นชัดเป็นธรรมชาติก็คือ ยังคงมีกระแสซึ่งมุ่งไปสู่เครื่องกลางของคลัง และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่นอกตัวเอง โดยที่เชื่อว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม้หลาย ๆ คนที่อาสาสมัครเข้าไปรับบริการเลือกตั้ง เมื่อมีเหตุใดก็ตามมากระทบก็มักมีแนวโน้มนำสู่ข้ออ้าง ในลักษณะโทษสิ่งนั้นสิ่งโน้นซึ่งอยู่นอกตนเองอีกเช่นกัน อันถือเป็นสังขรณ์สองชั่วที่อยู่บนรากฐานปัญหาเดียวกัน การทบทวนตัวเองเพื่อหวังวิถีทางที่มุ่งสู่การยกระดับคุณภาพที่แท้จริงจึงยังไม่ถึงจุดเกิด

แม้ว่าผู้มีพฤติกรรมในลักษณะหลอกหรือสร้างมายาภาพบางคนอาจไม่มีเจตนา แต่เป็นเพราะมีสิ่งซึ่งเป็นเงื่อนไขเข้าไปแฝงอยู่ในรากฐานซึ่งได้แก่กิเลส ก่อให้เกิดความอยากอันเป็นสิ่งมีอิทธิพลกำหนดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด จนเป็นธรรมชาติ แม้โดยหลักธรรมจะมีอีกด้านหนึ่ง แต่เป็นเพราะปัจจุบัน สังคมไทยเปลี่ยนแปลงมาสู่สภาวะที่สูญเสียสมดุลยิ่งขึ้น จึงต้องล้มลุกคลุกคลานและยังคงไม่หยุดเพียงแค่นี้ หากมีแนวโน้มที่วงศาความรุนแรงยิ่งขึ้นไปอีกจนถึงระดับหนึ่งไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรและรุนแรงแค่ไหนติดตามมาอีกไม่เร็วก็ช้า หากมองด้วยใจเป็นกลางคงเข้าใจได้ว่า เหตุการณ์ในแต่ละช่วงก็คือสังขรณ์ของการเรียนรู้ซึ่งมีเหตุมีผลกำหนดการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น

ดังกรณีตัวอย่างซึ่งใคร่ขออนุญาตหยิบยกมากล่าวเพื่อหวังผลในด้านการศึกษาคือ บนพื้นฐานความอยากซึ่งกระจายตัวเองอยู่ในภาวะหลากหลายของคนอย่างปราศจากพวกหรือกลุ่ม เราจะพบว่าใครหรือคนกลุ่มไหนมีสิ่งใดอยู่ใต้อำนาจตนและพรรคพวกย่อมมีการฉวยโอกาสนำสิ่งนั้น ๆ มาเป็นเครื่องมือสนองกิเลสแห่งตน จากที่เคยแสดงออกอย่างลับ ๆ ล่อ ๆ เปลี่ยนมาเป็นสิ่งเปิดเผยโดยรู้สึกเป็นของธรรมดา อย่างปราศจากความรู้สึกสะทกสะท้านต่อสายตาเพื่อนมนุษย์ ซึ่งจริง ๆ แล้วก็อยู่บนรากฐานความรู้สึกเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในชนบทที่มองหญิงโสเภณี หากสนใจลงไปสัมผัสกับบรรยากาศดังกล่าวย่อมมองเห็นได้

อนึ่งคงต้องขอภัยต่อการกล่าวเช่นนี้ และขอชี้แจงว่าตนไม่มีเจตนาว่าบุคคลใดหรือกลุ่มใด หากมองที่สังขรณ์พื้นฐานของสังคม ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า ทุกสิ่งทุกอย่างต่างก็มีกระแสเงื่อนไขสานถึงกันหมดไม่ว่าปรากฏออกมาในรูปแบบ-

แบบไหน อีกทั้งไม่จำกัดความยากที่มีเงิน แม้นคนในกลุ่มซึ่งกล่าวกันว่ามีการศึกษาสูง ๆ แต่หากมองได้ลึกจะพบว่า ชีวิตหลุดจากรากฐานการศึกษาในด้านธรรมชาติจนไม่อาจเข้าใจถึง ซึ่งจริง ๆ แล้วก็คือธรรมชาติในตัวเองโดยไม่มีมุ่งไปค้นแสวงหาจากที่อื่น และเป็นสิ่งซึ่งธรรมชาติได้ให้มากกับชีวิตอยู่แล้วนับแต่เกิด หากคนไม่อาจรักขามันไว้ได้ คงจะพบกับของจริงจากพฤติกรรมที่อาจเรียกว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดเป็นปัญหาขึ้น คนในกลุ่มนี้มักแสดงออกซึ่งข้ออ้างต่าง ๆ นา ๆ อีกทั้งมุ่งโทษผู้อื่นสิ่งอื่นเป็นนิสัย

คำปรารภซึ่งเราได้ยินกันมานานพอสมควร แม้ปัจจุบันก็ยังคงได้ยินเสมอ ๆ ว่า ในช่วงของการหาเสียงก็มาพูดว่าจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ บางทีก็มาช่วยทำงานคลุกคลีอย่างใกล้ชิด พอได้รับเลือกตั้งเข้าไปแล้วก็มักหายหัวหรือมองแทบไม่เห็นหน้า อาจพบในภาพจากสื่อที่ไปยื่นกลุ่มไม่เปิดป้ายหรือไปแสดงตัวในที่หู ๆ เป็นส่วนใหญ่

ผู้เขียนขออนุญาตนำเอาความเข้าใจจากตัวเองมาเสนอ หากผิดพลาดประการใดก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้และขอสารภาพในความเข้าใจผิดได้จากใจจริง โดยที่เข้าใจว่า หลักประชาธิปไตย หรือหลักการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างหวังสานศิษย์ของมนุษยชนนั้น ด้านหนึ่งคงต้องเข้าใจว่า ทุกคนที่เกิดมาย่อมมีการเติบโตขึ้นทั้งสู่ด้านบน กับอีกด้านหนึ่งย่อมต้องมีรากฐานจิตใจที่หยั่งลงลึกซึ่งยิ่งขึ้น วิถีชีวิตที่ยิ่งเติบโตใหญ่ควรมุ่งทิศทางการปฏิบัติลงสู่ด้านล่างอย่างเด่นชัด ไม่เพียงเพื่อช่วยคนระดับล่าง ๆ แต่ก่อนที่จะมีผลถึงสิ่งดังกล่าว การปฏิบัติซึ่งเน้นลงด้านล่างย่อมช่วยให้รากฐานตนเองหยั่งลงลึกซึ่งยิ่งขึ้นก่อนอื่น ไม่เช่นนั้นแล้วแม้ปากจะพูดว่าฉันต้องการช่วยสังคมแต่แท้ที่จริงความคิดที่ปรากฏกลับมุ่งทำลายชีวิตคนระดับล่างซึ่งโดยสังขรณ์ถือเป็นพื้นฐานตัวเองด้วย อีก ทั้งส่งผลให้สังคมตกอยู่ในสภาพที่เลวร้ายลงไปในทุกขณะ

อนึ่ง การเลือกผู้แทนเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในสภา ฯ ซึ่งหากมองด้วยทิศทางตรงก็คงเป็นภาพของวิถีทางที่มุ่งสู่หอคอยของประชาธิปไตย เพราะรากฐานจริง ๆ นั้นอยู่ที่ชีวิตซึ่งยืนอยู่บนพื้นดิน และพื้นดินก็เป็นสิ่งให้การศึกษาไปสู่การหยั่งรู้ถึงสังขรณ์ซึ่งเป็นของจริง ดังนั้นไม่เพียงคนในกลุ่มซึ่งสมัครรับเลือกตั้ง หากในด้านของประชาชนทั่วไปซึ่งมีหน้าที่มองว่าใครเหมาะสมที่จะเข้าไปเป็นตัวแทน บ้างก็คิดว่า เข้าไปเป็นตัวแทนของตน บ้างก็คิดว่า เข้าไปเป็นตัวแทนทั้งของตนและพรรคพวกกระหังแ่งเป็นภาค ๆ บ้างก็คิดว่า เข้าไปเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของคนทั้งชาติแม้จะเริ่มต้นจากเขตใดเขตหนึ่ง และบ้างก็คิดว่าน่าจะเข้าไปทำหน้าที่อย่างเป็นกลาง โดยไม่แบ่งแยกเพื่อหวังสานความมีเหตุผลถึงซึ่งกันและกัน ซึ่งประเด็นสุดท้ายนี้จำเป็นต้องมองบนรากฐานที่อิสระจึงจะเห็นได้

แต่อีกด้านหนึ่งคือผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งก็คงมีความหลากหลายด้วยความรู้สึนึกคิดเช่นกัน แต่เท่าที่พบส่วนใหญ่มักมีความคิดจากรากฐานตัวเองว่า **ต้องการอาสาสมัครเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและประเทศชาติ** หากนำเอาประเด็นนี้มาทำความเข้าใจให้ลึกลงไปอีกระดับหนึ่ง ถ้าจะกล่าวว่าเป็นความคิดที่คิดว่า **คนต้องม้อานาจจึงจะช่วยแก้ไขปัญหามือเมืองได้** ก็คงไม่แตกต่างอะไรกัน

ถ้าจะนำเอาโครงสร้างความคิดลักษณะนี้มาพิจารณาให้ถึงสังขรณ์ก็น่าจะเห็นได้ชัดว่า **ฐานล่างของความคิดดังกล่าวก็คือความต้องการอำนาจ** หรือที่เรียกกันว่า **อำนาจนิยม** ทำให้วิถีทางของตัวเองต้องมุ่งไปสู่ประชาธิปไตยในด้านปลายเหตุ ดังนั้นจิตสำนึกที่มุ่งมั่นแก้ไขปัญหาสังคมจึงมีน้ำหนักน้อยกว่าความต้องการอำนาจ

หลักประชาธิปไตยกับหลักธรรมอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน ดังนั้นหากคิดแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๆ เพื่อให้สังคมมีโอกาสพัฒนาตนเองไปสู่ประชาธิปไตยอย่างมีรากฐานจริง กลุ่มคนที่เข้าสู่อำนาจควรมีคุณสมบัติซึ่งรู้จักละความอยากก่อนอื่น เพื่อช่วยให้มองเห็นวิถีทางที่แจ่มใสยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งนี้มีคำตอบอยู่ในตัวเองแล้วว่า **อยู่ที่ไหน ทำอะไรหากมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและลงมือทำด้วยสมาธิอย่างต่อเนื่องย่อมช่วยให้ทั้งสองด้านคือ ด้านหนึ่งช่วยตัวเองให้เกิดปัญญาลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นอันดับแรก** ผลที่ติดตามมาสามารถช่วยคนอื่นได้อย่างมีเหตุผล

ส่วนบุคคลผู้ซึ่งยังหนาด้วยกิเลสและความอยาก ไม่เพียงอยากให้บ้านเมืองดีขึ้นหากอยากได้อำนาจและอามิส

แอบแฝงอยู่ในความรู้สึกลึก ๆ เมื่อเข้าไปสู่อำนาจ ความคิดตัวเองซึ่งเชื่อว่าน่าจะสามารถแก้ปัญหาได้ จริง ๆ แล้วกลับส่งผลสร้างปัญหาให้บานปลายออกไปเรื่อย ๆ และจากรากฐานความคิดลักษณะนี้มักเชื่อว่าตนทำถูกแล้วจึงมักมีการนำมาโฆษณาว่าสิ่งนั้นสิ่งโน้นคือผลงานของตนและพวก ในอีกด้านหนึ่งก็มีบางแนวคิดที่ว่า ผู้ซึ่งตนเลือกเข้าไปแล้วไป-ทำความผิด จะต้องย้อนกลับไปเอาตัวมาลงโทษให้ได้ หากได้หวนกลับมาคิดถึงต้นเหตุจริง ๆ ไม่ว่า เพราะตนเองขาดความสนใจเรียนรู้และค้นหาความจริงเรื่องตน จึงได้ไปเลือกเอาคุณลักษณะดังกล่าวเข้ามาเอง

หวนกลับไปพิจารณาคำปรารถนาที่ว่า ในช่วงการหาเสียงก็มักมาคลุกคลีใกล้ชิดกับทุกคนว่า หากได้เป็นส.ส. แล้วจะช่วยนั่นช่วยโน่น พอได้เข้าไปเป็นจริง ๆ ก็มักหายหัว เรื่องนี้มีหลักพิจารณาคือ ธรรมชาติของมนุษย์ ถ้าเคยเป็นอย่างไรก็จะเป็นอย่างนั้น แม้เข้ามาในลักษณะที่แฝงไว้ด้วยมายาภาพ ถ้าเราเป็นคนสนใจศึกษาจริง ๆ ย่อมรู้สึกได้ด้วยสัญชาตญาณ แต่หากไปหลงคิดความมีที่นามาล่อย่อมเกิดภาวะบิณฑุ์ตัวเองขึ้นในรากฐาน ทำให้คาบอจจนอาจมองไม่เห็นถึงสิ่งซึ่งนำมาแอบแฝงไว้

สิ่งซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแสดงออกในขณะหาเสียงนั้น หากผู้มองไม่หลงยึดติดอยู่กับมันคงสามารถหวนกลับไปพิจารณาว่าในอดีตก่อนที่จะสมัครได้เคยปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นธรรมชาติมาแล้วหรือเปล่า หรือว่าเพิ่งมาแสดงออกในช่วงนี้ เพราะสิ่งซึ่งเป็นธรรมชาติอยู่ในรากฐานคนแม้จะฝัน ไม่ว่าคำไหน ย่อมไปได้ไม่นาน โดยเฉพาะด้านที่แฝงไว้ด้วยความต้องการอย่างอื่น

อนึ่งหากใครกล่าวว่าตนไม่เคยรู้จักคนที่เข้ามาสมัครมาก่อน แต่ถ้าในอดีตผู้เป็นคนสนใจศึกษาวิเคราะห์คน โดยเฉพาะเริ่มจากที่ตนเอง เพื่อค้นหาความจริงมาแล้วอย่างไม่ประมาท แม้คนซึ่งไม่เคยรู้จักมาก่อน การแสดง-ออกแม้พูดอะไรออกมาไม่ก็ประโยชน์น่าจะจับได้ถึงเงื่อนไขที่แอบแฝงอยู่ แต่ถ้าในอดีตตนไม่เคยสนใจวิเคราะห์หากอยู่-อย่างประมาท อีกทั้งเอาแต่จับผิดคนอื่นก็คงช่วยอะไรไม่ได้ในเมื่อเหตุที่แท้จริงอยู่ที่ตัวเอง จึงขอฝากไว้เป็นแง่คิด-๓ โอกาสนี้ด้วย.